

3.2. Opis predmeta/predavanja

Opće informacije		
Nositelj predmeta	Prof. dr. sc. Tomaž Deželan	
Naziv predmeta	Razvoj građanske kompetencije mladih	
Semestar	ljetni semestar ak.god. 2020/2021	
Bodovna vrijednost i način izvođenja nastave	ECTS koeficijent opterećenja studenata	4
	Broj sati (P+V+S)	9P + 0V + 9S

1. OPIS PREDMETA

1.1. Ciljevi predmeta

Kolegiji Razvoj građanske kompetencije mladih obvezni je kolegij koji nudi pregled osnovnih koncepata vezanih uz pitanja građanskog odgoja i obrazovanja. Polazeći od osnovnih pojmova građanske kompetencije i čimbenika političke socijalizacije cilj je ponuditi teorijsko razumijevanje stjecanja znanja, vještina i stavova potrebnih za punopravno i kvalitetno sudjelovanje mladih u demokratskom društvu. Drugi dio kolegija obuhvaća *policy* pregled razvoja građanskog odgoja i obrazovanja u nacionalnom kontekstu te uvide u istraživanja političke pismenosti mladih kako bi se istaknula trenutna situacija, prepreke i potencijalna rješenja. Posljednja tema raspravlja pitanje edukacije nastavnika za predavanje građanskog odgoja i obrazovanja kao preduvjet za prijenos građanske kompetencije mladima u formalnom sustavu, ali i neformalnim oblicima obrazovanja.

Specifični ciljevi kolegija su:

1. Definirati pojam građanske kompetencije
2. Objasniti izvore političke socijalizacije s naglaskom na ulogu škole
3. Konceptualizirati načine poučavanja građanske kompetencije i raspraviti konkretne primjere
4. Objasniti i kontekstualizirati razvoj građanskog odgoja i obrazovanja u nacionalnom kontekstu
5. Prikazati i problematizirati glavne rezultate istraživanja političke pismenosti mladih
6. Uvid u edukaciju nastavnika za predavanje građanskog odgoja i obrazovanja

1.2. Uvjeti za upis predmeta

Upis u program cjeloživotnog obrazovanja *Mladi u suvremenom društvu*.

1.3. Očekivani ishodi učenja za predmet

Nakon izvršavanja predviđenih obveza, očekuje se da polaznici razviju odnosno unaprijede ove **opće** kompetencije:

- sposobnost identificiranja ključnih točaka materije te distinkcija važnog od nevažnog u području građanske kompetencije mladih;
- sposobnost analiziranja i sintetiziranja problema i rješenja vezanih uz građanski odgoj i obrazovanje;
- sposobnost kritičkog promišljanja i vrednovanja razine političke pismenosti mladih;
- sposobnost primjene znanja u praksi;
- sposobnost razvijanja istraživačkog pristupa s ciljem boljeg razumijevanja građanske kompetencije mladih.

Nakon izvršavanja predviđenih obveza, očekuje se da polaznici razviju sljedeće **specifične** kompetencije, tj. da budu sposobni:

- objasniti temeljne teorijske spoznaje o usvajanju građanskih kompetencija mladih;
- voditi argumentirane rasprave o modelima građanskog odgoja i obrazovanja u Hrvatskoj;
- pratiti i analizirati provedbu kurikulumu građanskog odgoja i obrazovanja;
- opisati ključne izazove provedbe GOOa i predložiti jednostavnija rješenja u nacionalnom i lokalnom kontekstu;
- oblikovati preporuke za poboljšanje razvoja građanske kompetencije mladih
- prepoznati i analizirati ključne posljedice postojanja/izostanka građanske kompetencije mladih;

1.4. Sadržaj predmeta

Sadržaj predmeta polaznicima će se predstaviti kroz pet cjelina:

1. Građanska kompetencija
2. Izvori političke socijalizacije
3. Koncepti poučavanja građanske kompetencije
4. Nacionalna kontekstualizacija (razvoj i rezultati istraživanja)
5. Građanska kompetencija i obrazovanje nastavnika

1.5. Vrste izvođenja nastave

Predavanja	x	Obrazovanje na daljinu	x	Multimedija i mreža		Ostalo	
Seminari i radionice		Terenska nastava		Laboratorij			
Vježbe		Samostalni zadaci		Mentorski rad			

1.6. Komentari

1.7. Obveze polaznika

Obveza je polaznika nazočiti predavanjima i aktivno se uključiti u rasprave i ostale aktivnosti na nastavi. Polaznici trebaju temeljem informacija iz obvezne i izborne literature aktivno sudjelovati u nastavi i angažirati se u argumentiranim raspravama s nastavnikom i ostalim polaznicima programa.

1.8. Praćenje rada polaznika (prikaz kroz podjelu ECTS bodova)

Pohađanje nastave	1	Seminarski rad		Eksperimentalni rad		Pismeni ispit	
Aktivnost u nastavi	3	Usmeni ispit		Esej		Istraživanje	
Projekt		Kontinuirana provjera znanja		Referat		Praktični rad	

1.9. Ocjenjivanje i vrednovanje rada polaznika

Vrednovanje rada polaznika odnosi se prvenstveno na njihovo aktivno sudjelovanje u svim aspektima nastave, s posebnim naglaskom na njihovo sudjelovanje u diskusijskim raspravama tijekom kojih se očekuje njihova kritička refleksija i kritičko promišljanje o analiziranim konceptima, primjerima i (nacionalnim) kontekstima, te argumentirano iznošenje vlastitog mišljenja/stava/pozicija.

1.10. Obvezna literatura (u trenutku prijave prijedloga programa)

1. Čulum, B. i Baketa, N. (2015) Građanski odgoj i obrazovanje u kontekstu visokoškolskog obrazovanja: Politike, praksa i izazovi europskog i nacionalnog visokoškolskog prostora.
http://www.cms.hr/system/publication/pdf/67/2015_CulumBaketa_GOO_i_visoko_obrazovanje.pdf
2. Dekker, H. (1991) *Political Socialization in Europe*. U: Dekker, Henk / Meyenberg, Rudiger (ur.): Politics and the European younger generation: political socialization in Eastern, Central and Western Europe, str. BIS-Verlag, Oldenburg: 317-349.
3. Kovačić, M. i Horvat, M. (2016) *Razvoj političkih i građanskih kompetencija mladih: pregled uvođenja građanskog odgoja i obrazovanja u hrvatski obrazovni sustav*. U: Kovačić, M. i Horvat, M. (ur.): Od podanika do građana: razvoj građanske kompetencije mladih. Institut za društvena istraživanja u Zagrebu, Zagreb, str. 15-29.
4. Šalaj, B. (2015) *Novi program građanskog odgoja i obrazovanja u hrvatskim školama: Početak ozbiljnog rada na razvoju demokratske političke kulture mladih ili smokvin list Ministarstva?*. U: Ilišin, V., Gvozdanović, A. i Potočnik, D. (ur.): Demokratski potencijali mladih u Hrvatskoj. Institut za društvena istraživanja u Zagrebu i Centar za demokraciju i parvo Miko Tripalo, Zagreb: 241-268.
5. Šalaj, B. (2011) *Politička pismenost mladih u Hrvatskoj: teorija i istraživanje*. U: Bačić, D. (ur.): *Odgaja li škola dobre građane? Studija o političkoj socijalizaciji hrvatskih srednjoškolaca*. Zagreb: GONG i Fakultet političkih znanosti, str. 8-21.

1.11. Dopunska literatura (u trenutku prijave prijedloga programa)

1. Bačić, Dragan i Gvozdanović, Anja. 2015. Istraživanje političke pismenosti učenika završnih razreda srednjih škola u Hrvatskoj. Istraživački izvještaj.
2. Crick, Bernard, 1999: The Presuppositions of Citizenship Education, *Journal of Philosophy of Education*, (33)3:337-353.
3. Crick, Bernard, 2000: *Essays on Citizenship*, Continuum, London
4. Eurydice (2012). *Citizenship Education in Europe*. Education, Audiovisual and Culture Executive Agency (EACEA): Brussels.

5. Frazer, Elizabeth, 1999: The idea of political education, Oxford Review of Education, (25)1-2: 5-22.
6. Grubišić, A., Rajić, V. (2015). Readiness of Prospective Primary School Teachers to Teach Education for Democratic Citizenship. Hrvatski časopis za odgoj i obrazovanje, 17(Sp. Ed. 1), 113-124.
7. Spajić – Vrkaš, V. i suradnici (2016): (Ne)moć građanskog odgoja i obrazovanja, objedinjeni izvještaj. Nacionalni centar za vanjsko vrednovanje obrazovanja i Istraživačko-obrazovni centar za ljudska prava i demokratsko građanstvo Filozofskoga fakulteta Sveučilišta u Zagrebu, Zagreb
8. Šalaj, B. (2002): Modeli političkoga obrazovanja u školskim sustavima europskih država. Politička misao, XXXIX, 3, str. 127–144.
9. Velički, D; Šenjug, A. (2010): Učenje demokracije i demokratske kompetencije budućih odgojitelja i učitelja. Napredak, 151 (3– 4) 390– 406, Zagreb.

1.12. Broj primjeraka obvezne literature u odnosu na broj polaznika koji pohađaju nastavu na predmetu

Naslov	Broj primjeraka	Broj polaznika
--------	-----------------	----------------

Napomena:

Literatura (i svi nastavni materijali) će polaznicima biti dostupni putem sustava za udaljeno učenje LearnPress.

1.13. Načini praćenja kvalitete koji osiguravaju stjecanje izlaznih znanja, vještina i kompetencija

Kvaliteta izvedbe predmeta pratit će se kroz kratke upitnike za pojedina predavanja (provjera razumijevanja polaznika, tempa, količine i korisnost informacija, zadovoljstvo nositeljem/izvoditeljem), zatim putem rasprava sa studentima te primjenom upitnika za procjenu zadovoljstva izvedbom predmeta i radom nositelja i izvoditelja. Postupci praćenja kvalitete koji osiguravaju stjecanje izlaznih znanja, vještina i kompetencija dio su planirane evaluacije cjelovitog programa cjeloživotnog obrazovanja *Mladi u suvremenom društvu*.